

دانشکده: علوم انسانی و اجتماعی	نام مدرس:	شماره اتاق:	شماره تلفن:
نام درس: مسائل اجتماعی ایران	سعید خانی	۱۰۴	۰۸۷۳۳۶۶۴۶۰۰ - ۱۰ داخلی ۲۲۹۸
تعداد واحد: ۲	پیشنیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی ۲	Email: 1) s.khani@uok.ac.ir 2) s.khani63@gmail.com	
روز یکشنبه، ساعت ۱۰:۰۰-۰۸:۰۰	مقطع: کارشناسی		
شماره کلاس: تالار مستوره اردلان			
جایگاه درس در برنامه درسی دوره:			
درس مسائل اجتماعی ایران از دروس تخصصی برای تمام گرایش‌های علوم اجتماعی محسوب می‌شود.			
هدف کلی:			
هدف کلی این درس شناخت، تبیین و تشریح مسائل اجتماعی عمده ایران با توسل به بینش جامعه‌شناختی و با استفاده از رویکردهای تبیین‌کننده مسأله اجتماعی است. در این درس به‌طور ویژه به عوامل ایجادکننده مسائل اجتماعی در ایران در وهله اول، و طرح، بسط و تبیین مسائل اجتماعی همچون تقدم منافع فردی بر مصالح جمعی، فقدان اخلاق کار، فقر، اعتیاد، قانون‌گریزی و فساد اداری، حاشیه‌نشینی و ... در وهله دوم، پرداخته می‌شود.			
اهداف عینی:			
- اهداف مفهومی: آشنایی با مسأله اجتماعی و بینش‌ها و دیدگاه‌های تبیین‌کننده مسائل اجتماعی.			
- اهداف مهارتی: کسب مهارت در زمینه شناخت، بررسی و تحلیل مسائل اجتماعی.			
- اهداف نگرشی: کسب نگرش علمی در زمینه بررسی و تحلیل مسائل اجتماعی ایران.			
مواد آموزشی:			
در این درس علاوه بر امکانات اولیه کلاسی، نیاز به کامپیوتر و ویدیو پروجکشن می‌باشد.			

محتوای درس:

هفته	تاریخ	موضوع	محتویات موضوع
۱	۱۳۹۸/۱۱/۲۰	-----	-----
۲	۱۳۹۸/۱۱/۲۷	معارفه و معرفی درس	معارفه، معرفی درس و اهداف، منابع درس، تشریح آداب کلاس و شیوه ارزیابی
۳	۱۳۹۸/۱۲/۰۴	چیستی مسائل اجتماعی	مسأله اجتماعی، مسائل اجتماعی و رفتارهای انحرافی، تعریف، ویژگی‌ها و طبقه‌بندی مسائل اجتماعی، نظام‌گسیختگی اجتماعی و مسائل اجتماعی
۴	۱۳۹۸/۱۲/۱۱	فرایند شکل‌گیری مسائل اجتماعی در دنیای معاصر	تحولات معرفتی و تجدید نظر در بنیادهای اندیشه (مؤلفه‌های فرهنگ)، تحولات اجتماعی- جمعیتی و دگرگونی در سازمان اجتماعی (مؤلفه‌های ساختار اجتماعی)، الگوهای نوسازی و نقش آن در ایجاد مسائل اجتماعی
۵	۱۳۹۸/۱۲/۱۸	تعطیل رسمی	تعطیل رسمی
۶	۱۳۹۸/۱۲/۲۵	بینش‌ها و دیدگاه‌های تبیین‌کننده مسأله اجتماعی	رویکردهای کارکردگرایی، دیدگاه‌های رابرت مرتن، رابرت نیزبت و پارسونز، رویکرد و نظریه‌های تضاد
۷	۱۳۹۹/۰۱/۱۷	بینش‌ها و دیدگاه‌های تبیین‌کننده مسأله اجتماعی	دیدگاه کنش متقابل نمادین، رویکرد انتقادی
۸	۱۳۹۹/۰۱/۲۴	روش‌های تحقیق در مسائل اجتماعی	فرایند تحقیق در مسائل اجتماعی، بررسی عملی یک مسأله اجتماعی؛ اخلاق کار (طرح مسأله، تبیین تئوریک، مدل و فرضیه‌ها، روش‌شناسی، یافته‌ها)

۹	۱۳۹۹/۰۱/۳۱	مسائل اجتماعی عمده ایران	حاشیه‌نشینی
۱۰	۱۳۹۹/۰۲/۰۷	مسائل اجتماعی عمده ایران	فقر و نابرابری
۱۱	۱۳۹۹/۰۲/۱۴	مسائل اجتماعی عمده ایران	اعتیاد
۱۲	۱۳۹۹/۰۲/۲۱	مسائل اجتماعی عمده ایران	روابط جنسی نابسامان، فحشا و روسپی‌گری
۱۳	۱۳۹۹/۰۲/۲۸	مسائل اجتماعی عمده ایران	تقدم منافع فردی بر مصالح اجتماعی
۱۴	۱۳۹۹/۰۳/۰۴	تعطیل رسمی	تعطیل رسمی
۱۵	۱۳۹۹/۰۳/۱۱	مسائل اجتماعی عمده ایران	قانون‌گریزی و فساد اداری
۱۶	۱۳۹۹/۰۳/۱۸	جمع‌بندی	جمع‌بندی

منابع اصلی درس:

- ستوده، هدایت‌الله (۱۳۹۷). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران، چاپ هشتم، تهران: انتشارات ندای آریانا.
- معیدفر، سعید (۱۳۹۴). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران، چاپ چهارم، تهران: انتشارات نور علم.

منابع کمکی برای مطالعه بیشتر دانشجویان:

- یعقوبی دوست، محمد (۱۳۹۷). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی معاصر در ایران، چاپ اول، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- مطالعه مدل تحلیلی مسائل اجتماعی و عملکرد دولت یازدهم، گزارش فرهنگ، رسانه و اجتماع -۴ (۱۳۹۵). وزارت علوم تحقیقات و فناوری، مرکز پژوهشی آرا، دیپارتمان مطالعات و سیاست‌گذاری نظام‌های اجتماعی، چاپ دفتر فنی تولی.
- مروری بر مسائل اجتماعی ایران؛ خانواده، اقتصاد، اجتماع و فرهنگ (۱۳۹۱). مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه، اداره مطالعات اجتماعی.
- فاضل، رضا و الهام میری آشتیانی (۱۳۸۷). آسیب‌های اجتماعی ایران؛ نگاهی به آینده، چاپ اول، تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک.
- پایگاه اینترنتی فصلنامه بررسی مسائل اجتماعی ایران، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران: <https://ijsp.ut.ac.ir>
- پایگاه اینترنتی دو فصلنامه مسائل اجتماعی ایران، دانشگاه خوارزمی: <https://jspi.khu.ac.ir>

شیوه ارزیابی:

ردیف	عنوان	درصد نمره
۱	حضور منظم و سر وقت در کلاس (۲ نمره)	۱۰
۲	فعالیت کلاسی (۴ نمره)	۲۰
۳	امتحان پایان ترم (۱۴ نمره)	۷۰

وظایف دانشجویان:

ردیف	شرح وظایف
۱	- در این درس، دانشجویان موظف به مشارکت فعال در کلاس در قالب انتخاب و تمرکز بر یکی از مسائل اجتماعی ایران و انجام پژوهش بر روی آن به صورت سیستماتیک (به مانند تحقیق عملی جلسه هشتم کلاس درس در تاریخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۴) و تحویل آن در پایان ترم می‌باشند. برای این کار عملی، ۴ نمره در نظر گرفته می‌شود. - به شرکت منظم و سر وقت دانشجویان در کلاس ۲ نمره اختصاص داده می‌شود و دانشجویانی که بیش از ۳ جلسه غیبت غیرموجه داشته باشند قطعاً از شرکت در امتحان پایان ترم محروم خواهند گردید.